

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ

A) Ο συγγραφέας πραγματεύεται τον ρόλο των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης στη σύγχρονη κοινωνία και αποδοκιμάζει τα αρνητικά πρότυπα που αυτά προβάλλουν. Αρχικά, **τονίζει** ότι η μη συνειδητοποίηση του διπλού ρόλου τους δεν επιτρέπει την κατανόηση του τρόπου λειτουργίας τους. Κατόπιν, **διαπιστώνει** πως αποτελούν το βασικότερο παράγοντα κοινωνικοποίησης, επιδρώντας κυρίως στο υποσυνείδητο του δέκτη. Στη συνέχεια, **αναφέρει** πως τα μέσα ενημέρωσης καθορίζουν τις ανθρώπινες ανάγκες και προωθούν αρνητικά πρότυπα «επιτυχίας». **Ολοκληρώνει**, τέλος, **το συλλογισμό του** με την επισήμανση πως τα ΜΜΕ όχι μόνο παρουσιάζουν πρότυπα βίας που οξύνουν τα φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας, αλλά και συχνά δρουν ως παράγοντες παραπληροφόρησης, χειραγώγησης και υπονόμευσης της δημοκρατίας.

(103 ΛΕΞΕΙΣ)

B1) Πολλοί υποστηρίζουν πως σήμερα τα ΜΜΕ λειτουργούν ως ένας εκ των βασικών συντελεστών κοινωνικοποίησης, που βαθμιαία εκτοπίζει τους παραδοσιακούς φορείς της. Είναι γεγονός πως στη σύγχρονη εποχή τα ΜΜΕ επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό τη συνείδηση των νέων με τα αρνητικά πρότυπα που προβάλλουν. Μέσω κυρίως των διαφημίσεων αλλά και των τηλεοπτικών σειρών προωθούνται πρότυπα επιτυχίας, μιας επιτυχίας όμως που στηρίζεται στον πλούτο, στο «έχειν» και στο «κατέχειν» χωρίς να ενδιαφέρει το πώς αποκτήθηκε αυτός ο πλούτος. Οι δέκτες θαμπώνονται από τη δυνατότητα του «εύκολου» κέρδους και οι πρώτοι που γίνονται εύκολα θύματα είναι τα παιδιά. Έτσι, λοιπόν, κατασκευάζονται σύμβολα επιτυχίας στηριγμένα στην ποσότητα κι όχι στην ποιότητα, που δίνουν η οικογένεια και το σχολείο.

(114 ΛΕΞΕΙΣ)

B2) Τα δομικά μέρη και ο πλαγιότιτλος της τέταρτης παραγράφου

- Θεματική περίοδος: Αυτά τα πρότυπα επιτυχίας...ανάμεσα σε ανθρώπους.
- Σχόλια – Λεπτομέρειες: Αυτό συνιστά ... φόνους.
- Πρόταση κατακλείδα: Τα ΜΜΕ ... αν όχι και παθολογική.

Πλαγιότιτλος: Τα φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας ως αποτέλεσμα της προβολής των προτύπων βίας από τα ΜΜΕ.

B3) Παθητική σύνταξη: Ο όρος «κοινωνικοποίηση» χρησιμοποιείται ευρύτατα στη δουλειά μας από εμάς τους κοινωνιολόγους:

Ο συγγραφέας **επέλεξε την ενεργητική σύνταξη**, γιατί ήθελε να δώσει έμφαση στο υποκείμενο (οι κοινωνιολόγοι). Με το τρόπο αυτό το ύφος του γίνεται οικείο στον αναγνώστη.

B4) Συνώνυμα

- **επιρροές:** επιδράσεις
- **βαθμιαία:** σταδιακά, προοδευτικά, κλιμακωτά
- **αναιρεί:** ακυρώνει, καταργεί, διαγράφει, εξαλείφει
- **διαφύλαξης:** προστασίας, περιφρούρησης, προάσπισης
- **υπονομεύουν:** επιβουλεύονται, υποσκάπτουν

B5) Μεταφορική χρήση της γλώσσας:

- Κολοσσιαία δυναμική: το επίθετο χρησιμοποιείται μεταφορικά για να αναδείξει την έντονη δυναμική και επιρροή των ΜΜΕ

- κύκλωμα των αναγκών: η μεταφορική χρήση της λέξης «κύκλωμα» επιδιώκει να αναδείξει την αρνητική λειτουργία των ΜΜΕ και τη δημιουργία επίπλαστων αναγκών.

Γ. Παραγωγή λόγου

Ζητείται **ομιλία**, άρα

- **Προσφώνηση (πάνω αριστερά της σελίδας):**

Κύριε Διευθυντά,

Κύριοι καθηγητές,

Αγαπητοί συμμαθητές,

- **Αποφώνηση (κάτω δεξιά της σελίδας):**

Σας ευχαριστώ για το χρόνο σας

ΠΡΟΛΟΓΟΣ (αναφορά στην αφορμή της ομιλίας, στην ιδιότητα του ομιλητή, στο θέμα και στην προσωπική θέση):

Αναφορά στους φορείς της πληροφόρησης (Τύπος – τηλεόραση - ραδιόφωνο), που αποτελούν χαρακτηριστικό της εποχής, αφού ασκούν τέτοια καταλυτική επίδραση στον άνθρωπο, ώστε να υποστηρίζεται ότι αυτή η πληροφοριακή «κοσμογονία» τον έκανε πιο ελεύθερο και ευτυχισμένο, αλλά ταυτόχρονα και πιο ανελεύθερο και δυστυχισμένο. Επισημάνση ότι η μαζική πληροφόρηση αρθρώθηκε σταδιακά μέσα στη βιομηχανική κοινωνία.

ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ

A. ΘΕΤΙΚΕΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ:

1. Η πληροφόρηση αποτελεί σημαντικό μέσο παιδείας, γιατί γνωστοποιεί ευρέως τις κατακτήσεις στον επιστημονικό και τεχνολογικό τομέα και προβάλλει τα επιτεύγματα στο χώρο του πνεύματος και της τέχνης, καθώς και τους δημιουργούς της, που με τη σειρά τους λειτουργούν ως πρότυπα.

2. Με την πληροφόρηση δημοσιοποιούνται και κρίνονται τα γεγονότα στο χώρο της παγκόσμιας πολιτικής και οι πρωταγωνιστές τους. Έτσι, το πολιτικό γίνεσθαι γίνεται αντικείμενο επεξεργασίας από τους παράγοντες εξουσίας για τη βελτίωση της κοινωνίας και συντελείται εξυγίανση του πολιτικοκοινωνικού βίου.

3. Οι αγώνες για τη διαφύλαξη της παγκόσμιας ειρήνης και τη διάσωση του φυσικού περιβάλλοντος προβάλλονται, αποδεικνύοντας ότι ο άνθρωπος εξακολουθεί να είναι δημιουργός της μοίρας του.

4. Οι απομονωμένες και απομακρυσμένες χώρες ενιαιοποιούνται και δημιουργούν στους πολίτες τους την αίσθηση της ενότητας και της ταύτισης με τους συνανθρώπους τους.

5. Συντελεί στην κατοχύρωση του δημοκρατικού πολιτεύματος με το να προβάλλει και να υποστηρίζει τα αιτήματα της δημοκρατίας.
6. Με την προβολή θετικών προτύπων, ενισχύεται η προσπάθεια για τη διατήρηση των παραδοσιακών αξιών και θεσμών.
7. Τα μηνύματα για την αναγκαιότητα της εδραίωσης της δικαιοσύνης και της αδελφότητας οπλίζουν τους ανθρώπους με θάρρος και ελπίδα για την καταπολέμηση της αδικίας και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ανοίγουν δρόμο για δράση και δημιουργία. Ταυτόχρονα, τον απομακρύνουν από την αμάθεια, το δογματισμό και τις προκαταλήψεις.
8. Αποτελεί κύριο μοχλό για την πολιτική ωρίμανση των νέων και συντελεί στην ομαλή κοινωνικοποίησή τους με την εκμάθηση κανόνων κοινωνικής συμπεριφοράς.
9. Συμβάλλει στην αντιμετώπιση καίριων κοινωνικών προβλημάτων της σύγχρονης πραγματικότητας, όπως βία, ναρκωτικά, ρατσισμός, ανεργία κ.ά.
10. Καλλιεργεί τις νοητικές ικανότητες του ανθρώπου και ιδιαίτερα την κριτική.

B. ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ:

1. Η υπερπληροφόρηση (η χωρίς μέτρο διάδοση πληροφοριών) αποδυναμώνει την κριτική ικανότητα του ανθρώπου, αφού αυτός υποχρεώνεται να αφομοιώνει καθημερινά τεράστιο όγκο γνώσεων και γεγονότων, που είναι αδύνατο να ταξινομήσει και να ιεραρχήσει.
2. Η πολιτική εξουσία προσπαθεί να χειραγωγήσει την πολιτική βούληση του ανθρώπου με ψευδείς ειδήσεις, στην προσπάθειά της να διατηρήσει τα κεκτημένα (στρατευμένη πληροφόρηση - προπαγάνδα).
3. Ο καθημερινός και άκριτος βομβαρδισμός των πολιτών από διαφημίσεις συντελεί στη δημιουργία τεχνητών αναγκών, που οδηγούν στον καταναλωτισμό και τον εσωτερικό καταναγκασμό.
4. Η προβολή αρνητικών προτύπων σε συνδυασμό με την έλλειψη ηθικής και ο παραγκωνισμός πνευματικών ανθρώπων από τη δημόσια ζωή.
5. Η αλήθεια θυσιάζεται στο όνομα της εμπορικής σκοπιμότητας και της ικανοποίησης της νοσηρής περιέργειας του κοινού.
6. Απομυθοποίηση υψηλών εννοιών, όπως η δικαιοσύνη, η φιλαλληλία και ο σεβασμός.
7. Δημιουργία ηθικής αναληψίας από την πληθώρα σκηνών βίας και εξοικείωση με το έγκλημα και την παρανομία.

8. Ένταση του επικοινωνιακού χάσματος.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ:

Η πληροφόρηση πρέπει να προασπίζεται τη δημοκρατία και τις ελευθερίες των ανθρώπων, να έχει παιδευτικούς στόχους, να μην εξυπηρετεί άνομα συμφέροντα και να εξυπηρετεί την αρχή της πολυφωνίας με αίσθημα κοινωνικής ευθύνης.